

כלכלה

עידוד התחרות והפחתת יוקר המחיה של מוצרי הצריכה

מחליטים

כחלק ממדיניות הממשלה לפעול להורדת יוקר המחיה ולהפחתת הנטל הרגולטורי בתחום מוצרי הצריכה, ובהמשך להחלטה מס' 5176 מיום 21 באוקטובר 2012, שעניינה "יישום המלצות הצוות לבחינת רמת התחרותיות והמחירים בתחום מוצרי המזון והצריכה (דוח קדמי)", להחלטה מס' 2118 מיום 10 באוקטובר 2014, שעניינה "הפחתת הנטל הרגולטורי", להחלטה מס' 2318 מיום 11 בדצמבר 2014, שעניינה "הגברת התחרות וייעול תהליכי האסדרה בתחום היבוא", ולהחלטה מס' 2754 מיום 18 ביוני 2017, שעניינה "הפחתת יוקר המחיה והגברת התחרות ביבוא מוצרים באמצעות יבוא אישי", כמפורט להלן:

ייבוא מוצרים שחייבים בעמידה בתקן

1. במטרה להסיר חסמים עודפים בהליך של יבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי ובכלל זה התאמת משטר הבדיקות שנעשות לטובין כאמור למשטר הבדיקות שנהוג באיחוד האירופי, לפעול כדלהלן:

א. לתקן את פקודת הייבוא והייצוא, התשל"ט – 1979 (להלן – פקודת היבוא והייצוא), בהתאם לעקרונות שמפורטים להלן:

(1) החל מיום 1 בינואר 2021 יבוא טובין שחל עליו תקן רשמי יהיה באמצעות הגשת הצהרה לממונה על התקינה בדבר התאמת הטובין לדרישות התקן הרשמי החל עליהם, ללא צורך בבדיקות נוספות או המצאת אישורים כתנאי לייבוא;

(2) הוראות שיקבע שר הכלכלה והתעשייה, בהתאם להוראות סעיף 2א לפקודת היבוא והייצוא, בדבר תנאים נוספים להסדרה של ייבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי, יינתנו בהסכמת שר האוצר. שר הכלכלה והתעשייה יפרסם הוראות ראשונות לעניין זה עד ליום 1 בינואר 2021;

(3) לא הגיעו שר הכלכלה והתעשייה ושר האוצר להסכמה, בתוך 180 ימים ממועד פניית שר הכלכלה והתעשייה לשר האוצר, בנוגע להוראות בדבר תנאים נוספים להסדרה של ייבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי, כאמור בסעיף 1(א)(2), תועבר ההחלטה להכרעת הממשלה;

(4) שר הכלכלה והתעשייה יהיה רשאי להאריך בצו את התקופות כאמור בסעיפים 1(א) ו-1(א)(2), בתקופות שלא תעלנה על שלושה חודשים כל אחת; הועברה ההכרעה להחלטת הממשלה, בהתאם לסעיף 1(א)(3), יהיה רשאי שר הכלכלה והתעשייה להאריך את התקופות כאמור, עד ל-30 ימים לאחר מועד קבלת החלטת הממשלה;

ב. לרשום את הודעת הממונה על התקינה כי בהתאם לסמכותו שבסעיף 2(ד) לפקודת הייבוא והייצוא, בכונתו לעדכן את "הנחיות והוראות הממונה על התקינה לעניין ייבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי", בהתאם לפירוט שלהלן:

(1) הגדלת היקף ההקלות שניתנות ליבואנים במסלול "ירוק" כמשמעותו בפרק 7 בהנחיות והוראות הממונה על התקינה לעניין יבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי (להלן – הנחיות הממונה על התקינה), כך שהיקף המשלוחים שפטורים מבדיקות של הממונה, יגדל מ-50% ל-67%.

(2) הגדלת היקף ההקלות שניתנות ליבואנים במסלול "זהב" כמשמעותו בפרק 7 בהנחיות הממונה על התקינה, כך שהיקף המשלוחים שפטורים מבדיקות של הממונה, יגדל מ-67% ל-80%.

2. במטרה להפחית חסמי יבוא, להגביר את התחרות במשק ולהפחית את יוקר המחיה, לתקן את חוק התקנים, התשי"ג – 1953 (להלן – חוק התקנים). כך שהתקינה המקובלת בישראל תתאים לתקינה במדינות המפותחות, בהתאם לעקרונות שמפורטים להלן:

א. הוספת ההגדרות הבאות:

(1) "תקן לא רשמי" – תקן שלא הוכרזה לגביו רשמיות לפי סעיף 8(א) לחוק התקנים.

- (2) "תקן מחייב" – תקן לא רשמי שניתנה הנחיה של גורם שהוסמך לכך בדיון, שיש לקיים את הנחיותיו.
- ב. תוקם ועדה לבחינת שינויים לאומיים שאינם שינויים לאומיים מתחייבים, כהגדרתם בחוק התקנים (להלן – שינויים לאומיים שאינם מתחייבים) בתקנים מחייבים (להלן – הוועדה) שתהיה בת שלושה חברים ומשקיף, כדלהלן:
- (1) יושב ראש הוועדה יהיה עובד משרד ראש הממשלה שימנה המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה;
- (2) עובד אגף התקציבים במשרד האוצר שימנה המנהל הכללי של משרד האוצר;
- (3) עובד משרד הכלכלה והתעשייה בעל ידע וניסיון בתחום התקינה שימנה המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתעשייה.
- (4) הגורם המוסמך שפנה לוועדה או נציגו, אשר ישמש כמשקיף.
- ג. לא יקבע תקן כתקן מחייב, אלא אם התקיים לגביו אחד מאלה:
- (1) תקן ישראלי שמתבסס על תקנים בין-לאומיים, כהגדרתם בחוק התקנים (להלן – תקנים בין-לאומיים), אשר קיבל את אחד מהאישורים שמפורטים להלן:
- (א) אישור הוועדה, בכתב, שאין בתקן הישראלי שינויים לאומיים שאינם מתחייבים;
- (ב) אישור הוועדה, פה אחד, ובכתב, כי קיימים בתקן הישראלי שינויים לאומיים שאינם מתחייבים אשר הם הכרחיים להגשמת אחת מהמטרות שמנויות בסעיף 8(א) לחוק התקנים או מטרה אחרת שהשתכנעה הוועדה בחשיבותה;
- (ג) החליטה הוועדה שלא לתת אישור פה אחד מכוח סעיף 2(ג)(1)(ב), יידרש הגורם המוסמך, כתנאי לקביעת התקן הישראלי כתקן מחייב, לקבלת אישור ראש הממשלה ושר האוצר (להלן – השרים) לשינויים כאמור, וזאת בהתאם להוראות סעיף 8(ה3) לחוק התקנים, בשינויים המתחייבים. לא נתנו השרים את החלטתם בתוך 60 ימים, יהיה רשאי הגורם המוסמך לקבוע את התקן כתקן מחייב.
- (ד) הוועדה תעביר את התייחסותה לגורם המוסמך לעניין קביעתה כאמור בסעיפים 2(ג)(1)(א)-2(ג)(1)(ג) בתוך 60 ימים מיום פניית הגורם המוסמך, אלא אם הודיעה, בכתב, במועד המוקדם האפשרי, כי אין בכוונתה לעשות כן בשל אי קיומו של חשש לחסמי חסר באותו עניין. לא העבירה הוועדה את התייחסותה בתוך 60 ימים, יהיה רשאי הגורם המוסמך לקבוע את התקן כתקן מחייב.
- (2) תקן ישראלי שאינו מתבסס על תקנים בין-לאומיים, יידרש לקבלת אישור, בכתב, מהממונה על התקינה כי לא מצא תקן בין-לאומי מתאים שניתן לאמצו; גורם מוסמך שיהיה מעוניין בכך, יוכל לפנות לממונה על התקינה באמצעות הוועדה; הממונה על התקינה יעביר את התייחסותו בתוך 60 ימים מפניית הגורם המוסמך; לא הועברה ההתייחסות בתוך המועד המפורט, יהיה רשאי הגורם המוסמך לקבוע את התקן כתקן מחייב.
- ד. הוראות סעיף 2(ג) לא יחולו מקום שבו התקבל אישור הוועדה, בכתב, לפיו קיימות נסיבות שמצדיקות את דחיפות קביעת התקן כתקן מחייב; החלטת הוועדה תינתן בתוך 21 ימים ממועד פניית הגורם המוסמך; לא התקבל האישור במועד האמור, יהיה רשאי הגורם המוסמך לקבוע את התקן כתקן מחייב;
- ה. לקבוע שמכון התקנים (להלן – המכון) ימפה, עד ליום 1 בינואר 2021, את כלל התקנים המחייבים שקיימים טרם תיקון חוק התקנים כאמור בהחלטה זו, ויסווגם לתקנים שאינם מתבססים על תקנים בין לאומיים, לתקנים שמתבססים על תקנים בין לאומיים באופן מלא ולחלופין שכוללים שינוי לאומי מתחייב ולתקנים שמתבססים על תקנים בין לאומיים וכוללים שינוי לאומי שאינו מתחייב. הממונה על התקינה יאשר את המיפוי האמור.
- ו. לקבוע כי המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתעשייה (להלן – המנהל) יקדם תכנית תלת-שנתית להתאמת תקנים מחייבים לתקינה בין-לאומית שקיימת לגביהם, עד לתום שנת 2023, אלא אם אושרו בהתאם לתיקון המוצע בהחלטה זו לחוק התקנים;
- (1) מצא המנהל לגבי תקן שאינו מתבסס על תקנים בין-לאומיים כי קיים תקן בין-לאומי מתאים שניתן לאמצו ולקבוע אותו כתקן מחייב, יעביר את מסקנותיו למכון התקנים, על מנת שיפעל בהתאם להוראות סעיף 7 לחוק התקנים, ולגורמים המוסמכים שאימצו את התקן כתקן מחייב.

- (2) מצא המנהל תקן שקיים בו שינוי לאומי שאינו מתחייב, יעדכן את הגורם המוסמך על כך ויודיע למכון על מנת שיפעל להסיר את השינוי הלאומי שאינו מתחייב בהתאם להוראות חוק התקנים.
3. המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתעשייה יציג את מתווה התכנית, כאמור בסעיף 2(ח), לממשלה, בתוך 90 ימים מקבלת החלטה זו וכן יגיש דיווח אודות יישומה, בכל שישה חודשים ועד לסיומה.

אסדרת ענף התמרוקים

4. במטרה לקדם את התחרות ולהפחית את רמת המחירים בענף התמרוקים בישראל, תוך שמירה על בטיחות ובריאות הציבור, להקים צוות בין משרדי בראשות המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, בהשתתפות המנהל הכללי של משרד הבריאות, הממונה על התקציבים, והיועץ המשפטי לממשלה, או מי מטעמם, שיגבש תיקוני חקיקה, כך שענף התמרוקים בישראל יעבור ממשטר של רישוי למשטר של בקרה עצמית לצד פיקוח, בקרה ואכיפה על ידי הרגולטור, בהתאם למודלים הרגולטוריים הנהוגים במדינות המפותחות, ובפרט לזה הנהוג בשווייץ. כמו כן, יכללו תיקוני החקיקה, הסדרים בנוגע לייבוא מקביל ולייבוא מותגים פרטיים של תמרוקים. הצוות יגבש תיקוני חקיקה, כאמור, לא יאוחר מיום 15 בדצמבר 2020.

הפחתת יוקר המחיייה בענף המזון

5. במטרה להסיר חסמים לייבוא מזון רגיש ובפרט את חסמי הכניסה של יבואנים קטנים ובינוניים, ובמטרה להגביר את התחרות ולהוריד את יוקר המחיה בשוק זה, לתקן את חוק ההגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015 (להלן – חוק המזון), כך שייקבע בו כדלקמן:
- א. הכרזה בדבר מזון רגיש

(1) לקבוע כי הכרזת שר הבריאות על מזון מסוים כמזון רגיש תיעשה אם בנוסף לתנאים הקבועים בחוק המזון לגבי הכרזה כאמור, התקיים אחד מאלה:

(א) נקבעו לגבי המזון הוראות ייחודיות בדבר דרישות בנוגע לחובת קיום בדיקות או לעמידה בתנאים או לקבלת אישורים, מטעמים של בריאות הציבור, בקרב חמש מדינות לפחות באיחוד האירופי.

(ב) מתקיימות לגבי המזון נסיבות מיוחדות בישראל שמצדיקות הכרזה על המזון כמזון רגיש מטעמים של הגנה על בריאות הציבור; החלטה כאמור בדבר התקיימותם של נסיבות ייחודיות תיעשה לאחר שהתקבלה חוות דעת של המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה לעניין הנהוג במדינות מפותחות בתחום המזון לגבי מזון זה וההשפעה הצפויה של קביעה כאמור על רמת התחרות ויוקר המחיייה, ככל שישנה;

(ג) תחילתו של התיקון המוצע תהיה ביום 1 במרץ 2021 אולם שר הבריאות יהיה רשאי לדחות את מועד כניסתו לתוקף של התיקון המוצע, בתקופות שלא תעלנה על 60 ימים כל אחת. עד למועד תחילתו של תיקון זה, יפרסם שר הבריאות הכרזה מעודכנת בדבר מזון רגיש בהתאם לעקרונות שבתיקון המוצע. המלצת מנהל שירות המזון בנוגע להכרזה כאמור תוגש לשר הבריאות 60 ימים לפני יום התחילה של התיקון המוצע.

ב. לקבוע סוגי הקלות לקבלת תעודת שחרור, המשמשת לצורך שחרור מזון רגיש מתחנת הסגר (להלן – תעודת שחרור), בהתאם למאפייניו השונים של היבואן הנאות (להלן – מסלול מיוחד ומסלול רגיל), כדלקמן:

(1) מסלול מיוחד:

(א) יבואן נאות שהתקיים בו האמור בפסקה (ב), יקבל תעודת שחרור אם יש בידי אישור קבלת הצהרה, בהתאם לדרישות שבחוק המזון בדבר אישור קבלת הצהרה בדבר ייבוא מזון רגיל.

(ב) יבואן אשר בנוסף לדרישות הקבועות לגבי בחוק המזון, קיבל אישור מאת מנהל שירות המזון כי מתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא מינה נציג אחראי;